

Rozsudek o platech úředníků přispěje k protikorupční strategii vlády

Tisková zpráva Otevřené společnosti o.p.s. – Projekt Otevřete.cz

OTEVŘENÁ SPOLEČNOST, O. P. S.

JE NESTÁTNÍ NEZISKOVÁ ORGANIZACE, PŘÍSPÍVAJÍCÍ KE KONSOLIDACI OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI V ČR ROZVOJEM PRINCIPŮ A PROSAZOVÁNÍM POLITIK ZALOŽENÝCH NA KULTURE PRÁVA A PRÁVNÍHO STÁTU, DEMOKRATICKE FORMY SPRÁVY STÁTU A OCHRANY LIDSKÝCH PRÁV

WWW.OTEVRENASPOLECNOST.CZ
WWW.OTEVRETE.CZ
WWW.PROPOLICE.CZ
WWW.PROCULTURE.CZ
WWW.PROEQUALITY.CZ
V ROCE 1999 ZALOŽILA NADACE OPEN SOCIETY FUND PRAHA

SÍDLŮ:
PROKOPOVA 9
130 00 PRAHA 3

IČO: 25737431
BANKOVNÍ SPOJENÍ:
Č.Ú. 5021018050 / 5500
DORUČOVACÍ ADRESA:
SEIFERTOVA 47
130 00 PRAHA 3
TEL.: 222 540 979
FAX: 222 540 978
E-MAIL: INFO@OSOPS.CZ

OTEVŘENÁ SPOLEČNOST O.P.S.

JE ČLEMEM:
FORS – ČESKÉHO FÓRA PRO ROZVOJOVOU SPOLUPRÁCI
CULTURE ACTION EUROPE
ČESKÉ ŽENSKÉ LOBBY
FÓRA PRO INTEGRACI
FREEDOM OF INFORMATION ADVOCATES NETWORK
TEMATICKÁ SÍŤ PRO SOCIÁLNÍ EKONOMIKU

Nejvyšší správní soud rozhodl, že platy a odměny veřejných zaměstnanců mají být veřejnosti přístupné. Otevřená společnost vítá rozhodnutí soudu, které završilo spor o informace o mimořádných odměnách konkrétního vyššího úředníka zlínského magistrátu.

Vláda si v protikorupční strategii dala za cíl, aby zástupci státu nebo samospráv jmenovaní do orgánů společností s jejich majetkovou účastí byli vybíráni podle odbornosti a aby jejich odměny za činnost v těchto orgánech byly zveřejňovány na internetu. Vláda se též snaží o nápravu stavu, kdy si vedení některých státních firem přiděluje platy a odměny v neuvěřitelné výši. Známy je příklad Lesů ČR s více než půlmilionovým měsíčním platem vedení, zcela bez vztahu k osobnímu riziku, srovnatelnému s riziky každého soukromého podnikatele. Podobné otázky nedávno vyvolaly vánoční odměny poradkyně ministra školství.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu upozornil, že mají být všechny tyto informace poskytovány. „*Neznamená to, že všichni úředníci mají být na internetu zveřejnění s výší platu. Narovná se tak jen situace, kdy se podivné nakládání s veřejnými penězi mohlo skrývat pod nesprávně přeháněnou ochranu osobních údajů.*“ říká Oldřich Kužílek z Otevřené společnosti, poradce pro otevřenost veřejné správy a ochranu soukromí.

Přidělování tzv. „mimořádných“ odměn se v systému české veřejné správy stalo neprůhledným standardem. Odměny se nedávají za mimořádné výkony (např. při řešení mimořádných událostí, jako jsou povodně), ale za řádné plnění úkolů. Například odůvodnění „mimořádných“ odměn nejvyšších funkcionářů policejního sboru na konci roku 2010, vyžádané podle zákona o přístupu k informacím, ukazují, že jde spíše o standardní úkoly odpovídající pozici. „*Ať jsou tyto vyšší úředníci placeni velmi dobře, ale není správné halit významný díl ročního příjmu do tajuplné mimořádnosti. Pak se ztrácí smysl pro řádný výkon těchto funkcí. Riziko navíc spočívá v možném vnitřním korumpování v některých úřadech, kdy si nadřizený pomocí odměn kupuje to, že podřízený kryje manipulaci s veřejnými zakázkami či jiné zneužití veřejných prostředků.*“ dodává Kužílek.

Historicky i zeměpisně se liší přístupy společností ke zveřejňování informací o platech ve veřejných úřadech. V USA jsou téměř veřejnou věcí příjmy skoro každého. V Estonsku jsou platy úředníků zcela veřejné. I v Československu byly před válkou veřejné například platy policistů. Na Slovensku jsou od r. 2006 platy a odměny lidí, kteří působí na vedoucích postech ve státní správě a samosprávě, včetně například poradců ministrů, veřejně přístupné. Velká Británie zveřejnila výši platů vybraných státních zaměstnanců loni. Stejně tak nedávno rozhodnutí Soudního dvora EU v Lucemburku o zveřejňování informací o dotacích evropským soukromým farmářům potvrdilo, že údaje o veřejných prostředcích, vyplácených jednotlivcům, mají být z rozhodující části veřejné.¹

Rozhodnutí soudu se vztahuje i na státní podniky, státem nebo samosprávami ovládané firmy, ale i veřejné školy a veřejné zdravotnictví. „*Nemyslím, že se vyvolá vyšší závist. Naopak, v hluboce prokorpované české společnosti to může způsobit ozdravný efekt*“, soudí Kužílek o společenském dopadu rozsudku.

V Praze 2. června 2011

Oldřich Kužílek, [kuzilek\(zavináč\)otevrete.cz](mailto:kuzilek(zavináč)otevrete.cz) 602 358 808
Jana Mravcová, [mravcova\(zavináč\)otevrete.cz](mailto:mravcova(zavináč)otevrete.cz)

¹ V rozporu s tím české ministerstvo zemědělství tyto informace tají.